

AKADEMIK BRANIMIR GLAVIČIĆ, REDOVITI PROFESOR U MIRU

(12. 5. 1926. - 10. 1. 2010.)

Umirovljeni profesor Branimir Glavičić preminuo je u nedjelju, 10. siječnja 2010. godine u 84. godini života. Zadar se od njega oprostio u četvrtak, 14. siječnja na Gradskom groblju, a pogrebni obred obavljen je sutradan u Krematoriju zagrebačkog Mirogoja.

U ime Odjela za klasičnu filologiju Sveučilišta u Zadru u objema prigodama, uz ostale govornike, obratio sam se nazočnima:

"Četvrtkom u jedanaest godinama je počinjala njegova nastava. Dogodilo se da smo se danas okupili na posljednjem satu s Profesorom. Samo što danas neće govoriti on. Učio nas je svemu: tajnovitim mijenama klasičnih jezika, ljepoti književnosti, melodioznosti stiha.

Za njegova predstojništva uveden je studij grčkoga jezika, bez kojega klasična filologija diše samo s pola pluća.

Čekao je (malo i predugo) da Odjel "odraste", ali ipak, pri posljednjem razgovoru prije desetak dana, predao je s veseljem svoje ocjene jednog sinopsisa, jednog magisterija i jednog doktorata.

Zagonetnost i čar drevnih jezika zarazili su ga zacijelo već u gimnaziji, jer se nakon tri uspješne godine na Tehničkom fakultetu trajno opredijelio za klasičnu filologiju. Stoga kad je našu struku stavljao uz bok najtežim prirodnim znanostima, onda to nije bila neutemeljena samohvala, nego znanje iz vlastitog iskustva.

Vrsnoću je iskazao već kao student, dobivši rektorovu nagradu za rad iz grčke gramatike. Velik dio znanstvenog napora posvetio je Homeru, prvom i najboljem, ulazeći u ravnopravnu raspravu sa svjetskim stručnjacima, u vezi s tada najaktualnijom temom, o usmenom nastanku *Ilijade* i *Odiseje*.

Marko Marulić, otac hrvatske književnosti, ali i prvorazredni europski pisac na latinskom jeziku, nakon stoljeća našao je svoga prevoditelja: ime mu je Branimir Glavičić. Usporedo s tisućama stranica prijevoda nastajali su i deseci radova o Maruliću, i kao kruna - *Marulićev latinski rječnik*, svjetski jedinstvena pojava kod novolatinskih pisaca. I to u bombardiranom Zadru, u podrumu uz svijeću, svojim najjačim oružjem: perom - *suprotiva Turkom*.

Na red su došli međutim i drugi hrvatski, pa i europski pjesnici latinskog izričaja, poput Džona Rastića, Ruđera Boškovića, Brna Džamanjića, Vicka Zmajevića, Dantea i Petrarke, u kojih je profesor Glavičić otkrivao umijeće gradnje stiha, a kao vrhunac sada se pojavila *Versifikacija hrvatskih latinista*, prva sinteza o novolatinskom stihotvorstvu uopće. Tako kvalitetan i silan rad društvo je prepoznalo i vrednovalo: nagrađen je s desetak najviših gradskih i državnih, medijskih i književnih nagrada, postao je zaslužni profesor Zadarskog sveučilišta i redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U Zagreb, grad školovanja i mladosti, redovito je odlazio, na sjednice Akademije, u posjet kćeri, na grob supruzi. Danas putuje posljednji put.

Čitavim radnim vijekom provedenim u Zadru pokazao je kako život u provinciji ne mora značiti i provincijalizam. Predavao je na Fakultetu, danas Sveučilištu, sve do preklanjskog moždanog udara, što ga nije spriječilo da i dalje misli na povratak nastavi. Tek su ga liječnici razuvjerali.

Baviti se hrvatskim latinizmom njemu je predstavljalo i domoljubnu dužnost, u vremenima nesklonim ne zna se čemu više, hrvatstvu, latinskom jeziku ili teologu Marulu. Uklopit će se ovdje i zanimljivost da su mu jedine dvije četvorke na studiju bile iz ideoloških predmeta.

U posljednjem razdoblju, umirovljen ali nimalo ne mirujući, potpuno se posvetio prevođenju. Predstavljanje njegovih knjiga na Sveučilištu postalo je redoviti semestralni događaj. Prije tri godine zainteresiranom slušatelju i čitatelju ponuđeno je novo, Demetrino izdanje Marulićeve *Davidijade*.

Osobito je bio ponosan na *Obsidio Iadrensis* (u izdanju HAZU, 2007), na zapis o srednjovjekovnoj opsadi Zadra, i tražio je načina kako dati do znanja, i svojim sugrađanima i svijetu, kakvo su junaštvo pritom pokazali stanovnici ovoga grada.

Predstavljeno je također i dopunjeno izdanje drugog staroga grčkog pjesnika, Hesioda (Demetra), zatim znanstveni spjev Ruđera Boškovića *Pomrčine sunca i mjeseca* u Akademijinoj nakladi. Posebno se oduševljavao učenim umijećem helenizma, "briljantnoga" razdoblja, po njegovim riječima. Preveo je svu trojicu velikih umjetnika stiha (Apolonije Rođanin, *Doživljaji Argonauta*, Demetra, Zagreb, 2008; Teokrit i Pseudo-Teokrit, *Idile – Epigrama*, Demetra, Zagreb, 2009; *Kalimah*, u tisku u izdavačkoj kući Demetra), dok mu je Arat ostao na stolu, čiji je spjev - *Nebeske pojave* - danas dobio simbolično značenje. Sad o njima neće čitati i pretakati ih u skladne heksametre, nego ih gledati licem u lice. Željeli smo ga obvezati na što duži ostanak prijedlogom, kako bi sada na redu bio najopsežniji grčki ep, onaj Nonov, no nije prihvaćao sugestiju, kao da je slutio koliko mu je niti života preostalo. Kad sam, pišući u povodu njegove osamdesete obljetnice života, jednim pogledom obuhvatio čitav opus, nisam se mogao suzdržati da ne uskliknem: "Profesore, kako ste sve to uspjeli!" Zapamtio je, i poslije za jednim ručkom odao tajnu: svojim najdragocjenijim blagom smatrao je vrijeme, i nije ga želio poklanjati nikome.

Ali volio je poslije uspješno obavljena posla otići u društvu na "dobar bokun", uz čašu vrbničke žlahtine. Smatrao je da život treba živjeti.

Otišao je iznenada, blago u snu, na najbezbolniji način za onoga tko odlazi, ali najteži za one koji se s odlaskom moraju suočiti. Čini se kao da je sam izabrao taj način, jer po vlastitu priznanju bio je "nemoguć pacijent": "Čujte, šta ću Vam reći, kad mene boli zub, sa mnom se ne može živjeti, ja vam teroriziram sve oko sebe. Bože sačuvaj!"

No unatoč tome, među uspomenu se u prvi red probija slika neizmjerne radosti u očima i topline u glasu, kojima je dočekivao goste, uz neprestano nadolijevanje čaše dobre žestice. Želimo i njemu takav doček na "nebeskim vratima".

Milenko Lončar